

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi reszet illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK ET NEM FOGADTATNAK.
Felelős szerkesztő BENZUR SÁNDOR.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.
Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

Az urhatnáság.

Ezen jó ismerősünket közönségesen flancz néven ismerjük, éppen olyan idegen a neve, mint a milyen idegen e jellemvonás a magyar ember nyílt őszinteségében.

Polgári jogot nyervén a flancz társadalmunkban, foglalkozni kell vele is. Gyökerei, melyek, mint a lycium barbarum gyökerei, szívósak, és ugyszólván kiirthatatlanok, a legujabb kori társadalmunkba lettek átpalántálva, s a korrupció és egyéb társadalmi nyavalyák meleg ágyában bámulatos gyorsan, és fájdalom kiirthatatlanul elszaporodtak.

Tulajdonképpen mi is a flancz? a régi magyar közmondás, mely azt tartja addig nyújtózkodjál, a meddig a takaród ér, kellőleg kifejezi a flanczot, mely nem egyéb mint a takarón tul való takaródzás. Bajos volna a társadalom terén oly viszonyt találni, melyben a flancz nem volna meg, a legegyszerűbb dolog is alkalmas a flancz érvényesülésére. Sok mindenféle alakban nyilvánul az urhatnáság, próbálkozzunk egyik-másik alakjával foglalkozni.

Legelterjedtebb alakja az urhatnáságnak, és ennek mintegy alfaját képezi a „czimkórság“. Ugyan kielégszik meg manapság a régi, szerény, de a mellett sokat jelentő „tekintetes“ czimvel, melyet különben is csak bizonyos körülmények fennforgása mellett volt jogosított az egyén használni, ma mindenki nagyságos, sőt nagyon gyakori kezd lenni a méltóságos czim. Van-e alap és törvényes ok arra, hogy valakit nagyságosnak czimezzenek, azt nem keressük, de tapasztalati tény, ha egy orvos, egy ügyvéd, egy bíró nejt, akit férjének állása és diplomája után a tekintetes czim illet meg, mert a nő a férj czimében osztozik, tekintetes és nem nagyságos asszonynak merjük tituluzni, ugy a legjobb esetben azt mondják reánk, elmaradtunk a világtól, de ez a legjobb eset, legtöbbször azonban szelid figyelmeztetést kapunk, hogy a használt czimzés nem ranghoz illő. Pedig, hogy komikusnak nagyon is komikus, midőn a férjét pl. így szólítjuk tekintetes ügyvéd ur, ugyan akkor az ott lévő ügyvédnek nagyságos asszonynak kell tituláznunk, mindezek helyett egyszerűbb lenne ugyan, az uram és asszonyom megszólítás, de ez, a jelenlegi felfogással ellenkezik, és nem lenne benne czimkórság.

A czimzés nem ranghoz illő! ez újabb alakja a flancznak. Mi is tulajdonképpen a rang? Egy szappan buborék melyet ugyancsak az urhatnáság létesített.

Ha a társadalmat, a valóságnak megfelelően akarjuk osztályozni, akkor beszélhetünk a társadalom becsületes, és nem becsületes tagjairól, de nem a kegyelmes, méltóságos, nagyságos, tekintetes stb. rangról. A társadalmi rang fok-

mérője, ha egyáltalán van rang, az egyéni munka, a jellem, és a becsület, ez ad rangot, nem pedig a hivatalkodó czim, mely akárhányszor az egyéni kivüli álló ok folyamánya.

Miesoda elavult fogalmak egyéni munka, jellem és becsület! Ki keresi ezt ma? Mi szükség van ma erre, midőn csak a külszin látszatát keressük! Sima modor, alkalmazkodási képesség, jószabású császár kabát, nagyobb érdemek és tényezők, az egyén megítélésénél és boldogulásánál, mint bármi-féle diploma, az egyéni boldogulás sokkal inkább függ azoktól, mint a munka, a jellem, és a becsületől. De ki lát be az ember lelkébe, ki olvassa ki a fényes külszin mellett, a lélek sivárságát?

Rohanva élünk, a minden téren való rohanás pedig, nem engedi meg a kellő megfigyelést, aki pedig a megfigyelést, melyhez természetesen több idő kell, keresztül akarja vinni, az elmarad, mert mindennap új alak jelenik meg az élet szinpadán, és annyi tűnik el, mielőtt az egyént kellőleg megfigyelhetjük volna, már eltűnt azon sötétségbe, honnét a jó szerencse, a felszínre hozta, emléke pedig tulnyomólag olyan, hogy azzal foglalkozni nem érdemes. A fényes külszin, fittogtatása annak amivel nem bírnak. az urhatnáság jellem vonása. Szakácsné, szobalányt, gyermeklányt, igen gyakran liberias inast tartunk azért, mert ezzel imponálni akarunk, nem pedig azért mert erre szükségünk lenne. Öltözködünk, és költekeznünk anyagi erőnket túlhaladván, csak azért mert A., vagy B., aki velünk egyszörű ezt teszi, persze, hogy nekünk sem lehet hátrább maradni. Hogy ennek a vagyoni bukás és ezzel kapcsolatosan az elzülles a folyamánya, azzal edes keveset törődünk, jelszavunk minden óránk leszakítsd virágát, mert a szárnyas idő hirtelen elrepül.

Nemcsak tetteinkben de beszédünkben is többnek akarunk látszani, mint a tartalmi valóságunk, ennek eredménye a tudakosság. Használunk divatos ssavakat, melyeknek valódi értelmét alig sejtjük, arra pedig hogy legalább a lexikonban utána nézzük, mi is az, a mi lépten nyomon emlegetünk, restek vagyunk,

Nagy szükség lenne a társadalmi szokások átalakítása és egyszerűsítésére, de ki lesz a reformátor! Delelőn van most a sivárság, a belső tartalom nélküli fényes külszin, hogy a jövődő hajnal mire fog viradni, arról ma még sejtelmünk sem lehet.

* * *

HIREK.

Elő a kényelem! Furcsa állapot uralkodik a Szarvasi Ág. Ev. Egyház vezetőségének kebelében, annyi benne az okos ember, hogy fele is sok lenne egy ország boldogítására, de arra teljesen elegendők,

hogy a Szarvasi Ág. Ev. egyház kebelében a széthuzást, a szakadást, az egymás iránti kíméletlen türelmetlenséget a végtelékig szítsák. Ugy látszik lapunk mult számában közölt „Pánszláv rugdalódzások“ című cikkünk még szilajabbá tett egyik másik vezető férfit, legalább a jelek ezt engedik következtetni. — A mult hó 24-én ismét egyházi tanácsülés volt, s e gyűlés fő tárgyát ismét az Isteni tiszteletek nyelvezetének kérdése képezte. E tekintetben már annyi-féle javaslat van, hogy alig akad ember ki rajtuk el, tudna igazodni, s hogy a kétkedők e baján segítsen Nt. Achim Ádám lelkész ur is fellépett egy oly javaslattal, mely nagyon is fényesen világítja meg azt, hogy mennyire lelkén viseli az egyházában forrongó ellentétek lecsillapítását. Ugyanis ez érdemes férfi azt ajánlotta, s elfogadása iránt minden lehetőséget elkövetett, hogy az Ág. Ev. új templomban — mely templom tudvalevőleg a magyar templom alapjára tett alapítványokból épült fel — ez után ne legyen magyar Isteni tisztelet, s az ő templomban pedig vasárnaponként 1/28—10-ig tót nyelvével, s 10-től (?) pedig magyar nyelvű Isteni tiszteleteket ismét, Nt. Lányi Gusztáv nyugalomba helyezett lelkész ur teljesítse!! S e fura ajánlatát azzal indokolta, „hogy ő nem köteles minden vasárnap predicálni.“ Szerencse, hogy a gyűlésen jelen volt, s a gyűlést vezető világi Elnök is, ki csak hamar átlátott a szitán, s tölle megszokott erélyességgel kelt ki az indítvány ellen, s kimutatta, hogy Nt. Lányi nyugalmazott lelkész ur, többé már mint rendes lelkész nem szerepelhet. Szavazásra kerülven a többféle (Zvarinyi, Csonka, Achim) javaslatok, Nt. Achim Ádám ur javaslata, azon módosítással, hogy Nt. Lányi ur mellőztessék — 42 szavazat többséggel ellett fogadva, és csodák csodája ki volt első, ki e javaslat elfogadása ellen felebbezését jelentett be, mint éppen Nt. Achim Ádám ur. Azt hisszük, hogy e szörnyjavaslatért, mely nem az ellentétes érdekek kiegyenlítését, de saját nagybecsült személyének kényelmét vette első sorban tekintetbe, — az esperességben lesz annyi önérték, hogy a javaslat tevő Nagytitiszteletünkről, nagyon is bokros érdemeiért, a már nagyon is megérdemelt nyugdíjba fogja helyezni, s helyébe oly férfit fog megválasztani, kinek fő gondja nem saját nagyon is nagyra becsült személyének drága és kellemes kényelmére fog irányulni, de ama ezekre menő jövedelemért, miben egy szarvasi Ág. Ev. lelkész részesül, lesz benne annyi jó akarat, hogy minden erejéből azon lesz, miként a ma holnap már türhetlenül váló szét huzást, s egymásiránti türelmetlenséget, s az egyház kebelében dúló ellentéteket, erélyes intézkedései által egyszer s mindenkorra lehetetlenné tegye.

— **Előjárósági tagok** pótválasztása e hó I-én délelőtt ment végbe, mely alkalommal községi esküdtte Boros György, s a községi pénztári ellenőr állásra. Opauszky István lettek megválasztva.

— **Tanyai tűz.** Mult hó 14-én Pusztá-Csákon, Hicz János szarvasi lakosnak tanyai háza istállója, s a tanya közelében elhelyezve volt nagy mennyiségű szalma, törek, tengeriszár, s nehany gazdasági eszköz, a lángok martalékául estek. Mint az előnyomozat kiderítette, a tűz keletkezésének oka, gondatlanság.

— **Görbe Gyula gyógyszerész** gyakornok ki jelenleg Medveczky József ur szarvasi gyógytárban működik, mult hó 25-én Kolosvárt, a gyakornoki vizsgát sikerrel letette.

— **Artézi kút Kendoroson.** Mint levelezőnk írja. Kendoros község is furat artézi kutat, s az előjáróság a napokban már meg is kötötte a szerződést

— Igaz, az rég volt, de csak elismeri, hogy ezt most irta, vagy erre sem akar már visszaemlékezni. — Oh ezek a betűk, e régi ismerősök, melyeket egy kedves kéz vetett a papírra.

Az asszony villám sebességgel kapott a levél után, de nem sikerült visszahódítani azt. — Most már megértett mindent. — Felette kellemetlen beizgatott volt ez és el sem tudta képzelni, hogyan került a főhadnaghoz a levél. — De ha nem akart egészen nevetséges lenni, úgy a levél tulajdonképeni céljáról hallgatnia kellett. — Azt pedig, hogy egy büszke szép asszony nevetségessé tegye magát bár ki előtt is — nem lehet kívánni.

— Lássá tehát édes Irma, mondjuk én voltam a bűnös, en bántottam meg, bocsásson meg hát ön. — Ugye megbocsát? — Ez utóbbi szavait oly kérő, oly esdeklő hangon mondta a főhadnagy, hogy az asszony ingadozni kezdett. — S most már átment az elértékenyülésbe.

— Oh ne higgye azt, ön nem bántott meg, s én nem szenvedtem semmit. — Ne higgye, nem fájt nekem az sem, mikor ön esküjét megszegte, mikor ön minden igaz ok nélkül elhagyott engem. — Oh nem fájt nekem akkor sem semmi. — Hisz ez mind csupa boldogság volt. — Most már hangosan zokogott.

— Édes Irma, lássa e könnyek is mind azt mondják: ne hidd, ne hidd, mert ez mind nem igaz. — Ön szenved, bár sokkal büszkébb, hogy sem ezt bevallani tudná. — Pedig nem cselekszik helyesen. — Én szeretem önt még ma is, tán jobban mint valaha, s hiába tagadja ön is szeret engem, miért ne tenne hát két szívet boldoggá, mikor az egy szavába kerül csak. — Mondja, oh mondja, hogy viszont szeret engem.

— Oh hallgat, nem felel, tehát igen, úgy lesz? — Oh én olyan boldogtalan vagyok, minék is kell hát élnem.

— Épen azért édes Irma, egyedül magától függ boldogságunk, feledjük el, a mi a múltban történt temessük el a fájó emlékeket örökre, s egyedül a jelennek, a jövőnek, új boldogságunknak éljünk, szerelmünknek eddig hamvadó tüzeit élesszük fel újra, hogy annak lángja szíveinkben magasan lobogjon. — Ugy-e édes, ugye drága Irma úgy lesz.

Az asszony még mindég zokogott s könnyein keresztül tekintett fel a megvetett emberre s azt mondta. — Megpróbálok.

Mikor a Cadét más nap azzal rohant be a kapitányéhoz, hogy a levél elveszett, az asszony csak annyit mondott:

— Meggondoltam... nem írok az uramnak semmit.

Vasuti menetrend 1898 évi május hó 1-től

Indul.		Érkezik.	
Mezőtúr felé		Mezőtúrról	
8515 sz. vonat 12 ó. 10 p. éjjel		8512 sz. vonat 3 ó. 32 p. éjjel	
8511 " " 8 ó. 44 p. regg.		8514 " " 1 ó. 28 p. d. u.	
8513 " " 1 ó. 58 p. d. u.		8516 " " 5 ó. 41 p. "	
Mezőhegyes felé		Mezőhegyesről	
8512 sz. vonat 3 ó. 39 p. éjjel		8511 sz. vonat 8 ó. 44 p. regg.	
8514 " " 1 ó. 51 p. d. u.		8513 " " 1 ó. 50 p. d. u.	

NYILTÉR

E rovatban közölttekért nem vállal felelőséget a Szerk

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra hogy velem semmi néven nevezendő összekötésben nem álló kereskedők gazdasági és egyéb magféléket, különösen: répamagvakat mint Mauthner féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, egyrészt a gazdaközönség tájékoztatásul, másrészt a mag-szükségletüket nálam bevásároló kereskedők érdekeinek megvédéseül kijelenteni, hogy a vidéki ismételadónál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban czégemtől származóknak melynek vagy

az én ólomzárammal
vagy egy álló

medvét jelképező

törvényszéki bejegyzett védjeggyel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító
magnagykereskedés
Budapest, VI. Andrassy-ut 23 sz.

Gyümölcs fák.

Az aradi és csanádi egyesült vasutaknak Apátfalván mintaszerűen berendezett és nagy gondattal kezelt faiskolájában erőteljes szép példányu s legjobb faju nemesített gyümölcsfák; nemkülönben magas és alacsony törzsű rózsafák nagy választékban jutányos áron kaphatók.

Megrendelések a vasutársulat igazgatóságánál Aradon, továbbá a vasutvonalai mentén az állomás főnököknél és Apátfalván a társulati kertésznél eszközölhetők.

Arjegyzéket kívánatra a vasutársulat igazgatósága díjmentesen küld.

Hirdetmény.

Egy Wiese-félé 3-as számu Wertheim szekrény, és egy teljes üzlet berendezés olcsó áron eladó.

Ez ügyben értekezni lehet az alólírott nál.

ifj. Pól Károly.

Olcsó árak, pontos kiszolgálás!

LÖWY ADOLF

szabó-üzlete SZARVASON

a közeledő tavaszi idény alkalmával ajánlok:

NŐI-FELÖLTŐKET

u. m. kabátok, gallérok, crèpek és teljes costumeket a legfinomabb és legdivatosabb kiállításban a legolcsóbbig

Olcsó, és tartós iskolás-gyermek-ruhákat

jobb minőségű férfi öltönyeket
kerékpárdues, Lawn-Tennis, szalon és frakköltönyeket

Dus választék:

férfi felöltők, Havelockok eső- és porköpenyegekben

ugyszintén szolgálk részére különböző liberálk és kocsis öltönyekben.

Kiváló tisztelettel

LÖWY ADOLF

Olcsó árak, pontos kiszolgálás!

